

**College van burgemeester en wethouders****GOEDGEKEURD**

Zitting van 4 februari 2020  
Beleid en Uitvoering - Samenleving en  
Ontwikkeling

---

**3            2020\_B&W\_00036            Nota van antwoord - Evaluatie proces aanleg glasvezel**

**Samenstelling:**

---

**Aanwezig:**

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl; mevrouw J. Groot de, Secretaris

**Nota van antwoord**

---

**Vraag en antwoord**

Naar aanleiding van schriftelijke vragen d.d. 2 januari 2020 van de fractie van BGL geven wij onderstaand onze reactie.

**1. Hoe is het overleg tussen de marktpartijen en het college verlopen en zijn er redenen om de gevolgde werkwijze richting toekomst aan te passen?**

Het overleg tussen college en marktpartijen is in goede harmonie verlopen. Van onze kant is, mede naar aanleiding van de opgetreden vertragingen in de aanleg en de gebrekkige communicatie daarover, meerdere keren aangedrongen op een adequate en volledige communicatie richting onze inwoners. Vooralsnog zien we geen aanleiding om de gevolgde werkwijze in de toekomst aan te passen. Wel zullen wij altijd blijven aandringen op een adequate communicatie.

**2. Op welke manieren kunnen college en raad met de betrokken marktpartijen richting toekomst op een transparante manier communiceren over nieuwe ontwikkelingen rond glasvezel?**

Omdat glasvezel niet is aangemerkt als een nutsvoorziening is de aanleg en exploitatie "overgelaten aan de markt". De mogelijkheden van college en raad zijn in die zin beperkt. De verantwoordelijkheid ten aanzien de communicatie omtrent ontwikkelingen primair de verantwoordelijkheid van de marktpartijen.

**3. Hoe kan het college voor de gemeente Steenwijkerland, als aandeelhouder van de Rendo, invloed uitoefenen om betrokken organisaties ook na te laten denken over maatschappelijke belangen?**

De invloed van de gemeente Steenwijkerland als aandeelhouder van Rendo is beperkt. We zijn betrokken bij de controle van de jaarcijfers en het mede bepalen van de strategie, maar hebben geen directe invloed op de bedrijfsvoering. In het onderhavige geval is er bovendien sprake van een Joint Venture waarbij Rendo voor 50% is betrokken. In de diverse bestuurlijke contacten die we in het kader van het project glasvezel hebben, hebben we wel gewezen op en aandacht gevraagd voor de maatschappelijke belangen.

**4. Is het mogelijk om als college aan de betrokken marktpartijen te vragen om in een formele brief aan te geven welke stappen zij gaan nemen om klachten van inwoners en bedrijven op te lossen?**

In een bestuurlijk overleg hebben wij inmiddels aangedrongen om aandacht te schenken aan de gerezen problemen. Wij zullen vragen om dit ook schriftelijk vast te leggen.

**5. Zo ja, kunnen de betreffende marktpartijen daarin in ieder geval ook aangeven welke mogelijkheden zij zien om de verschillen in kostprijs voor de diverse gebieden in onze gemeente te verkleinen?**

Wij zullen deze vraag voorleggen.

**6. Tot slot, hoe kunnen wij ons als gemeente in de toekomst t.a.v. vergelijkbare initiatieven, richting marktpartijen opstellen, als er tegelijkertijd ook belangrijke maatschappelijke waarden in beeld zijn die we willen realiseren?**

Indien marktinitiatieven onvoldoende aansluiten op de maatschappelijke waarden kunnen we als gemeente binnen de kaders (aanvullende) voorwaarden stellen. Marktpartijen kunnen vervolgens afzien van realisatie. Vanwege het maatschappelijk belang zou de gemeente een burgerinitiatief kunnen steunen, bijvoorbeeld door het tegen gunstige voorwaarden beschikbaar stellen van financiële middelen. In het glasvezelproject voor de Kop van Overijssel is, met steun van de provincie Overijssel door Stichting BBNOW (burgerinitiatief met bewoners uit Steenwijkerland, Zwartewaterland, Staphorst, Zwolle en Kampen) uitvoerig onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van zelfrealisatie. Uit businesscases van diverse initiatieven uit Overijssel bleek dat er sprake was van aanzienlijke risico's. Na een zorgvuldige marktverkenning heeft BBNOW daarom besloten af te zien van zelfrealisatie en in te gaan op een aanbieding van Glasvezel Buitenaf. Het feit dat werd gekozen voor de uitrol door een marktpartij was vervolgens voor uw raad aanleiding om een gereserveerd krediet terug te laten vloeien naar de Algemene reserve. De keuze van BBNOW om in zee te gaan met Glasvezel Buitenaf betekende ook dat er ter voorkoming van ongeoorloofde staatssteun geen mogelijkheden waren voor de gemeente aansluittarieven te beïnvloeden. Nadat lange tijd de aanleg van glasvezel in onrendabele gebieden achter bleef, gaan de laatste jaren de ontwikkelingen snel. Aanlegtechnieken zijn verbeterd en de financieringsvoorwaarden zijn door de lage rente aantrekkelijker dan ooit. In geval van een nieuw, vergelijkbaar initiatief, zou dit, mede door recente ervaringen in diverse Drentse gemeenten, mogelijk tot andere keuzes kunnen leiden.

**Vervolg**

-

## **Bijlagen**

---

1. Schriftelijke vragen BGL - Evaluatie proces aanleg glasvezel.pdf

**Onderwerp: Evaluerende vragen over proces rond “aanleg glasvezel”**

**Geacht college,**

Het kan u niet ontgaan zijn dat het proces rond de aanleg van het voor de inwoners van Steenwijkerland belangrijk geachte glasvezelnetwerk inmiddels langer duurt dan voorzien. Dat is spijtig, voor onze inwoners die zich hiervoor twee jaar geleden hebben aangemeld en zeer teleurstellend voor onze ambassadeurs van het eerste uur. Die als betrokken inwoners het belang van glasvezel hebben gepromoot om de beoogde norm van 50% te behalen om een go te realiseren vanuit het bedrijfsleven.

- 1 De marktpartijen blijken niet in staat om hun geraamde planningen te behalen en zich aan hun woord te houden. Mede door fouten als bijvoorbeeld het vergeten van aanvragen van vergunningen om door dijklichamen heen te boren om glasvezel het gebied in te brengen. Er ligt nu glasvezel in de grond maar het is niet aangesloten en het is voor onze inwoners nog steeds onduidelijk of het goed gaat werken.
- 2 De communicatie door de marktpartijen naar de inwoners is minimaal of soms zelfs afwezig. Diverse keren zijn er in de raad vragen gesteld over het proces. De marktpartijen laten hier richting inwoners steken vallen.
- 3 Veel inwoners van de 1<sup>e</sup> ronde zijn boos, omdat zij vinden dat tussentijds de “spelregels” of uitgangspunten vanuit de markt lijken te zijn veranderd. Waar voorheen alleen sprake zou zijn van de aanleg van glasvezel in witte gebieden. Is later besloten door de marktpartijen ook de andere gebieden een aanbieding te doen. Waarbij de marktpartijen zonder overleg met de gemeenteraad prijzen hebben vastgesteld. Met als resultaat dat we nu de situatie hebben dat inwoners uit diverse kernen en diverse locaties in het buitengebied verschillende bedragen moeten betalen. De inwoners van het 1<sup>e</sup> uur betalen 1.900 euro in een keer of een bedrag van 15 euro per maand voor altijd. De inwoners van het 2<sup>e</sup> uur treffen een gratis aansluiting of een aansluiting voor 1000,00 euro. Dat kan niet de bedoeling zijn als we iedereen gelijke toegang willen geven tot zaken die voor een goed functioneren in deze samenleving nodig is. Als toetje krijgen mensen die later een aansluiting willen, daar nog eens een rekening van 750,00 euro bovenop.
- 4 Hoe gaat dat straks met verhuizingen? Krijgen nieuwe inwoners altijd een rekening van 750,00 euro? Of krijgen ze die alleen als de vorige bewoners zich niet hadden aangemeld.
- 5 Houden we hier nog het overzicht op als gemeenteraad of zijn onze inwoners nu aan de grillen van de markt overgeleverd als het gaat om het in rekening brengen van gebruik van deze infrastructuur?

Helaas zijn er inmiddels inwoners uit diverse dorpen, waaronder veel ambassadeurs van de 1<sup>e</sup> ronde die zich organiseren om “juridisch verhaal te halen bij de marktpartijen” die in hun ogen het verhaal niet eerlijk hebben voorgespiegeld en verteld. Het is in hun ogen uiterst zuur dat terwijl de inwoners uit de witte gebieden van het eerste uur die hun aansluiting nog niet rond hebben en 1.900 euro moeten betalen inmiddels mogen vernemen dat hun burens iets verderop het voor niets krijgen of voor 1.000,00 euro minder als gevolg van minder kosten voor de aanleg. Let wel, die kosten zijn lager omdat er inmiddels kabels vanuit de 1<sup>e</sup> ronde

liggen. Die mede betaald zijn door de inwoners van de 1<sup>e</sup> ronde. De marktpartijen gaan hier t.a.v. die groep inwoners vrij gemakkelijk aan voorbij. Inwoners en ambassadeurs geven aan het kwalijk te vinden dat tijdens de discussie over de aanleg van glasvezel, deze verschillen nooit zo naar voren zijn gebracht. Zij verdenken de marktpartijen er van dat ze hun strategie om in de tweede ronde een goedkopere bieding te doen nadat de 1<sup>e</sup> ronde gerealiseerd zou zijn, met voorbedachte rade is ingezet.

Als BGL hebben wij aan de voorkant van dit project gevraagd waarom glasvezel voor onze gemeente niet als een nutsvoorziening kon worden aangemerkt en hoe we het beschikbaar gestelde miljoen vanuit de gemeente in konden zetten om de kosten voor de inwoners zo laag mogelijk te houden. Het antwoord van de toen verantwoordelijke wethouder namens het vorige College was: “Dit geld kan niet worden ingezet omdat andere marktpartijen dan in de gelegenheid zouden komen om dit als oneigenlijke overheidssteun aan te merken”. Als BGL hebben wij met dat antwoord genoeg genomen.

Het voorstel om glasvezel te kunnen realiseren in de witte gebieden zodat iedereen die dat wil een aansluiting kan krijgen op de digitale snelweg, lonkte en is door de gemeenteraad aangenomen. Kijkend naar de huidige gang van zaken zijn wij als BGL over het proces en resultaat niet tevreden (zie de eerder genoemde vijf punten). Als BGL snappen wij dat gedane zaken niet teruggedraaid kunnen worden.

De vraag die voor ons over blijft is wat wij als gemeente nu nog kunnen doen voor onze “teleurgestelde inwoners” en wat wij van dit proces kunnen leren.

- 1 Hoe is het overleg tussen de marktpartijen en het College verlopen en zijn er redenen om de gevolgde werkwijze richting toekomst aan te passen?
- 2 Op welke manieren kunnen College en raad met de betrokken marktpartijen richting toekomst op een transparante manier communiceren over nieuwe ontwikkelingen rond glasvezel ?
- 3 Hoe kan het College voor de gemeente Steenwijkerland, als aandeelhouder van de Rendo, invloed uitoefenen om betrokken organisaties ook na te laten denken over maatschappelijke belangen?
- 4 Is het mogelijk om als College aan de betrokken marktpartijen te vragen om in een formele brief aan te geven welke stappen zij gaan nemen om klachten van inwoners en bedrijven op te lossen?
- 5 Zo ja, kunnen de betreffende marktpartijen daarin in ieder geval ook aangeven welke mogelijkheden zij zien om de verschillen in kostprijs voor de diverse gebieden in onze gemeente te verkleinen?
- 6 Tot slot, hoe kunnen wij ons als gemeente in de toekomst t.a.v. vergelijkbare initiatieven, richting marktpartijen opstellen, als er tegelijkertijd ook belangrijke maatschappelijke waarden in beeld zijn die we willen realiseren?